

**CHALLENGES OF PULMONARY TB TREATMENT AMONG MYANMAR
MIGRANTS IN BORDER AREAS OF CHIANGRAI PROVINCE, THAILAND**

CHUNJIRA WICHAJ 5038014 PRDE/D

Ph.D. (DEMOGRAPHY)

**THESIS ADVISORY COMMITTEE: AMARA SOONTHORNDHADA, Ph.D.,
SIRINAPHA JITTIMANEE, Ph.D., CHARAMPORN HOLUMYONG, Ph.D.**

ABSTRACT

Tuberculosis in Thailand has increased in virulence incrementally, as indicated by deaths due to TB and the number of new TB cases reported. Crucial to the rise of tuberculosis patients is HIV/AIDS and international migrants. The study aimed to explore tuberculosis diagnosis, treatment, and treatment adherence among Myanmar patients at Maesai Hospital, Chiangrai Province. Face-to-face interviews were conducted using a structured questionnaire for 97 Myanmar patients. Furthermore, 27 in-depth interviews were done with those Myanmar patients on factors associated with TB treatment adherence and access. Last but not least, nine in-depth interviewees were designated for home visits. Data collection and observation at the TB clinic of Maesai Hospital was conducted from November 2010 to April 2011.

Among the 97 Myanmar respondents, there were some clues on gender, stigma and discrimination, lack of knowledge of TB and HIV, lack of social support, and alternative medication. Information from in-depth interviews confirmed the results of the 97 respondents and also showed the importance of factors such as unemployment, lack of income, less financial support, opportunity costs, transportation costs, treatment seeking behaviors, and poor health conditions. Moreover, the logistic regression model showed that getting mental health support when needed, the body weight at time of treatment initiation, and development of adverse drug reactions such as itching skin and numbness increased the chance of cure significantly. On the other hand, increased stress score, getting reminders about medical time, and infection with HIV decreased the chance of cure significantly.

**KEY WORDS: MYANMAR MIGRANTS/ TUBERCULOSIS TREATMENT
ACCESS AND ADHERENCE/ SOCIAL DETERMINANTS OF
HEALTH**

82 pages

ความท้าทายของการรักษาวัณโรคปอดในกลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า ณ บริเวณชายแดน
จังหวัดเชียงราย, ประเทศไทย

CHALLENGES OF PULMONARY TB TREATMENT AMONG MYANMAR MIGRANTS IN
BORDER AREAS OF CHIANGRAI PROVINCE, THAILAND

จันจิรา วิชัย 5038014 PRDE/D

ปร.ด. (ประชากรศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อมราสุนทรธาดา, Ph.D., ศิริินภาจิตติมณี, Ph.D., จรัมพร ให้อายอง, Ph.D.

บทคัดย่อ

สถานการณ์ของวัณโรคในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของการตายและจำนวนผู้ติดเชื้อวัณโรครายใหม่ ซึ่งอาจเกิดจากการติดเชื้อเอชไอวี หรือแรงงานย้ายถิ่นข้ามชาติ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ การวินิจฉัยโรค การรักษา และการกินยาของผู้ป่วยวัณโรคสัญชาติพม่าที่รักษา ณ โรงพยาบาลแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามจำนวน ๕๗ คน และสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติมในเรื่องของการเข้าถึงการรักษาและการกินยาจำนวน ๒๗ คน รวมทั้งติดตามไปเยี่ยมบ้านอีกจำนวน ๕ คน ซึ่งเก็บข้อมูลในเดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึง เมษายน ๒๕๕๔

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ๕๗ คน พบ บทบาททางเพศ การตีตราและการแบ่งแยก การขาดความรู้เรื่องของวัณโรคและการติดเชื้อเอชไอวี การไม่ได้รับความช่วยเหลือ และการเลือกการรักษาด้วยวิธีการอื่น ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกยืนยันข้อค้นพบจากแบบสอบถาม และพบปัจจัยสำคัญเพิ่ม เช่น การว่างงาน ไม่มีรายได้ ได้รับความช่วยเหลือน้อย เสียโอกาส การเดินทางและสิ่งที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมการรับการรักษา และสุขภาพที่ทรุดโทรม ซึ่งผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพบว่า การดูแลทางจิตใจ น้ำหนักตัวก่อนรักษา และการเกิดผลข้างเคียงจากยา เช่น คัด และชา เพิ่มโอกาสการรักษาวัณโรคอย่างมีนัยสำคัญในทางกลับกัน ความเครียด การเตือนเรื่องเวลากินยา และการติดเชื้อเอชไอวี ลดโอกาสการรักษาวัณโรคอย่างมีนัยสำคัญ